

דַּרְשַׁתִּי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת בהעלותך, תשפ"ו

• לרפואת הרב דב קוק בן שושנה שליט"א •

כח הרצון – לא להתייאש...

"דבר אל אהרן ואמרת אליו: בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". שואל הרב חיים כפזי זצ"ל בספרו 'באור החיים': יש פה שתי לשונות שסותרות אחת את השנייה. אתה אומר "דבר אל אהרן" – וחז"ל במסכת מכות אומרים ש"דבר" הוא לשון קשה, ואחר כך אתה אומר "ואמרת אליו" – לשון רכה. איך יכול להיות באותה השיחה אתה מדבר גם בלשון קשה וגם בלשון רכה?

לאהרן היה צער: למה לא זכיתי להקריב? על הצער הזה היה עליו תביעה משמיימת. וכי הנשיאים בכלל הצטוו להביא קורבן? לא, הם מעצמם החליטו להביא. אם כן מה הבעיה? אז תביא גם אתה! מה אתה מצטער? תעשה בלי להצטער! מצד שני, אחרי הכל – כאב לו.

אז מצד אחד היה "דבר אל אהרן", הייתה תביעה: למה אתה מצטער? תעשה, תיזום, תיצור! ומצד שני היה נחת רוח לבורא עולם מזה שאהרן הצטער – "חבל שגם אני לא זכיתי". ומהצער הזה אמר לו בורא עולם: הצער הזה שרצית לא נאבד – חייך, שלך גדול משלהם. למה? כי רוב העולם מתייאשים, כל אחד אומר לעצמו: אם לא זכיתי – 'כי ככה השם רצה'. זהו, מה אתה רוצה ממני? זה רצון השם. שלום, הוא רגוע, וממשיך הלאה. אצל אהרן הכהן – מה זה "ה רצון השם"? אני רוצה לזכות לעבוד אותך! ולכן בכאב הזה – חייך שלך גדול משלהם.

ה'זיק' שבעיניי

סיפר איזה יהודי אחד: הייתי באושוויץ, עברנו שם שבעה מדורי גיהנום. המדור הכי קשה שהיה – זה שהיו עושים סלקציה בין האנשים. כמה שננסה לתאר לדור הצעיר החדש מה שעברנו, אי אפשר. אין אפילו דמיון מה עוברים ברגעים האלו. אבל גם אלו שנשארו חיים – לא חיו. אתה יודע איזה עיניינים הם עברו? כל היום עבדו עבודה קשה עד כלות הכוחות, והרעב היה מנת חלקם כל הזמן. אבל... הוא סיפר, אנחנו כבר ידענו מתוך אלו שנשארו, מי יחיה ומי ימות.

שאלו אותו: איך ידעת? וכי אתה נביא? הוא אמר: הסתכלנו בעיניי של האנשים. מי שהיה לו 'זיק' – "אני עוד אזכה לחיות, אני עוד רוצה להמשיך" – הוא בסוף המשיך לחיות. ומי שכבר כבו לו העיניינים, ידענו שהוא יגמור את החיים.

זה מה שאמר בורא עולם לאהרן הכהן: חייך שלך גדולה משלהם. למה? כי אתה רצית, כאב לך. לא חייית בהרגשה של "טוב, מה אני יכול לעשות, ככה השם רצה שאני אעשה". לא לא! הכאבים האלו, זה מה שזיכה את אהרן שאתה מיטיב ומדליק את הנרות. כל זה כדי ללמד אותנו שלא לזלזל בשום שאיפה. אחד אומר: "תשמע, אני רוצה לשאוף, אני רוצה לגדול" ותכל'ס הוא לא עשה כלום! אל תזלזל בזה. גם הדברים שהם קטנים מאוד – בעיני השם הם גדולים.

שלוש שניות של הנפה

רואים זאת לאורך כל הפרשה שלנו. הפעם השנייה שנפגשים עם זה היא כשאהרן הניף את הלויים, רבי חיים שמואלביץ חישוב – אם אהרן צריך להניף עשרים ושניים אלף לויים, לחלק לשתיים עשרה שעות של היום – כמה יוצא שאתה צריך להניף כל לוי? שלוש שניות. בשלוש שניות האלו אתה מעלה ומוריד, מוליך ומביא – אני לא מבין, ולאחר השלש שניות הללו, הקב"ה אמר: "והיו לי הלויים".

מה זה "והיו לי הלויים"? ועד עכשיו הם לא היו? במצרים, רד"ו שנים עבדו שם, מ"ט שערי טומאה – והלויים ממשיכים ללמוד תורה, ממשיכים לעבוד את השם. עשו את העגל – והלויים ממשיכים לשמור את הקדושה. תגיד לי, מה זה יעזור שנתניף אותם עוד שלוש שניות? מילא דקה אולי יכולה להשפיע, אבל שלוש שניות, מה כבר יכולות לעשות? ועל זה התורה מעידה: "והיו לי הלויים".

אתה יודע מה עושה ההנפה? כל בן אדם מרגיש שהוא יציב על הקרקע: "אני בעל הבית פה, אני אחליט, אני קובע, אני יוזם, אני עושה". בא אהרן ומרים אותו – אתה באוויר! אתה לא עושה, אתה לא יוזם, אתה לא כלום, אתה באוויר! היו שלוש שניות שהיית תלוי במי שאמר והיה העולם. על שלוש השניות האלו, אתה זוכה "והיו לי הלויים". יש רגעים שנראים לך פשוטים מאוד, אבל אתה לא יודע מה אפשר לזכות ברגעים פשוטים בחיים.

"בוא בשלום"

סיפר איזה יהודי אחד: זכיתי ללכת לארגון "ערכים". שבוע שלם בבית מלון. כל השבוע העמיסו עלינו תורה, שירה, אוכל כשר. פשוט יצאתי משם עם אורות! הרגשתי שאני האדם הקדוש ביותר שיש. החלטתי שאני מתחיל להוריד את כל מה שקיבלתי – לקרקע. החלטתי ששבת הראשונה אני הולך לבית הכנסת. לבשתי בגדים חגיגיים, שמתו כיפה, הסתכלתי במראה – ראיתי שאני נראה טוב. הלכתי לבית הכנסת, חשבתי שמישהו יגיד לי "כל הכבוד שבאת! איזה יופי לראות אותך פה". אבל הייתי כמו אוויר, אף אחד לא התייחס אליי, כלום. לקחתי סידור, אבל איפה פותחים? אני לא יודע כלום. פתחתי, דפדפתי, חיכיתי שמישהו יראה שאני מדפדף, אולי מישהו ייגש אליי – אבל אף אחד לא ניגש. מה עושים עכשיו? החלטתי לצאת ידי חובה ב"שומע כעונה". ואיפה שכולם עומדים – עמדתי, יושבים – ישבת, מה שעושים אני עושה. ופתאום התחילו לשיר "לכה דודי". זה היה מרגש, כולם שרו "לכה דודי", ואחרי שסיימו "לכה דודי" פתאום קמו כולם, הסתובבו והסתכלו עליי. נו, ומה הם אמרו? "בואי בשלום".

אני אומר לכם, אם אחד היה אומר לי "בוא בשלום" – הייתי נשאר בבית הכנסת! כי זאת הייתה התפילה היחידה שהייתי בבית הכנסת. מאותו זמן יצאתי, ועד היום אני מחויב לבית הכנסת. אילו היה בן אדם אחד שהיה אומר לי "בוא בשלום" – היה זוכה שהייתי שתול בבית השם. באתי עם אורות, באתי עם כוח, רציתי מאוד להתחזק, אבל ראיתי שאני אוויר, שאני כלום. אחד שהיה טופח לי על השכם – היה זוכה!

אנחנו לפעמים חושבים: מה כבר שלוש שניות שאהרן מניף את הלויים יכולות להשפיע? על מה שאתה חושב שזה כלום – על זה התורה מעידה "והיו לי הלויים". יש רגעים בחיים שאתה לא יודע שהרגע הזה מקופלות בו כל הזכויות שיש לך בחיים שלך. לכן בן אדם ידע לנצל את הרגעים האלו.

"ויסעו מהר השם"

"ויסעו מהר השם". כותב הרמב"ם: איזו פורענות הייתה שם? שהם ברחו כתינוק הבורח מבית הספר [בזמן חז"ל זה היה תינוק שבורח מבית הספר – היום גם רבנים בורחים] ממשך הרמב"ן: ושמא, אם לא היו הולכים במהירות, היה מכניסם מיד לארץ ישראל. שמעת? אתה יצאת מבית הכנסת, נו, ומה עשית? מה זה מה עשית? יאללה, ברחתי מהר! ישר יצאתי שלא ידברו איתי יותר, די כבר עם המצוות האלו... אם היית יוצא רק טיפה יותר לאט, טיפה יותר לאט היית הולך... "שמא היה מכניסם לארץ ישראל!".

ראית? מתנועות פשוטות שבן אדם עושה. תראה איזה תנועות, פשוטות, הכי פשוטות שבעולם. תראה מה אפשר לזכות – בין הפורענות הזאת – לבין כניסה לארץ ישראל. לא היה כל מה שאתה מכיר, כל המרגלים וכל האסון שהיה בעם ישראל – זה היה בשביל רגע אחד שבן אדם הפסיד.

פתיחת ההיכל של נעילה

הסיפור הזה התחיל בכיפורים השנה הזאת (תשפ"ו), והסתיים לפני שבועיים שלושה [זה טוב לגבאים, כדאי לאמץ את זה] – יש עניין לקנות את פתיחת ההיכל של נעילה. מה הסגולה בזה? לכל אחד מאיתנו יש איזה משהו 'נעול': ההוא נעול בילדים, זה בזיווגים, לזה בבית, לזה פרנסה – כל אחד נעול לו משהו. אז תעשה פתיחת ההיכל של נעילה. רעיון גדול!

היה איזה אחד, שנתיים מחכה שהבת שלו תתארס. מאז שביתו בגיל עשרים הלך לחפש שידוכים, שנתיים אין שידוכים. והחליט שהפעם הוא קונה את פתיחת ההיכל של נעילה. טוב, הגבאי מכריז על פתיחת ההיכל של נעילה. הוא אמר מאה, יש שם איזה אברך אחר אמר מאתיים, הוא אמר שלוש מאות, ההוא אמר חמש מאות, הוא אמר אלף, ההוא אמר אלפיים, הוא אמר אלפיים וחמש מאות, אותו אחד אמר שלושת אלפים – "אני קונה! בכל מחיר, אני חייב את פתיחת ההיכל של נעילה". בקיצור שלושת אלפים, פעם ראשונה שניה... זכה.

אחרי שזכה, הגבאי עושה לו "מי שברך". ניגש אליו איזה בן אדם, אומר לו: "אתה לא מתבייש? הבת שלך בת עשרים ושתיים, לא קרה כלום, אז תחכה עוד שנה שנתיים. האברך הזה שהתחרה איתך זה אברך שהבת שלו בת שלושים, למה לקחת לו את זה? הוא כל כך חיכה לכיפורים, אין לו הרבה כסף, למה עשית לו את זה?".

איך הוא הרגיש רע עם זה! הלך לאותו אברך, אמר לו: "אני משלם ואתה תפתח את ההיכל". אמר לו: "לא, הסגולה זה מי שמשלם והוא פותח את ההיכל". אמר לו: "לא, אני משלם ואתה פותח". אמר לו: "לא, אם אני פותח אני משלם". אמר לו: "לא, אני משלם ואתה פותח". אנשים אמרו: "נו, כיפורים

היום, מה הוויכוחים האלו פה?". אז מישוהו אמר להם: "תפתחו שניכם". אמרו: "רעיון!". באמת שניהם תפסו את הפרוכת ושניהם פתחו.

בסוף התפילה שואל האברך: "נו, נעשה חצי חצי בתשלומים". אמר לו: "לא צריך, בוא נחכה, נראה לפי הישועות שיהיו".

ביום שני שלפני חג שבועות, אותו אחד, האדם הזה שיש לו בת – בת עשרים ושתיים, בערב של יום שני הוא עשה ווארט לבת שלו. הוא מתקשר לאברך הזה, בשביל לומר לו שהוא לא צריך לשלם, כי הוא כבר קיבל את הישועה, אומר לו: "אנחנו מהנעילה, אתה זוכר אותי שהתווכחנו על זה?". אומר לו: "כן!", "רציתי להגיד לך – לא צריכים לשלם, כי אני היום עושה ווארט לבת שלי". אומר לו אותו אברך: "ואני עכשיו נוסע לאירוסין של הבת שלי" – באותו יום! לא יאומן.

רגע של ויתור, רגע של אהבה ואחרונה – מה אפשר לעשות ברגעים! זהו זה הפרשה שלנו: רגעים שבן אדם עושה, מה הוא יכול לזכות? רגעים.

זכירת מרים

מרים – סוף הפרשה דיברה במשה רבנו. כתוב מפורש שמשה רבנו לא הקפיד, אפילו אין מה למחול, לא הקפיד בכלל, לא דיבר. וגם היא לא אמרה איזה משהו גדול, היא אמרה שהוא כמו אברהם אבינו – איזו זכות עצומה זאת להיות כמו אברהם אבינו! אף על פי כן בורא עולם הקפיד.

אחד מעשר הזכירות שחייב לזכור – נו, מה יש לזכור? את מרים. תגיד, אני לא מבין אותך: בן אדם נותן לך לשתות ארבעים שנה מים, יום אחד דיבר לשון הרע – מה אתה זוכר לו מכל ארבעים השנה האלו? מה התורה מצווה? "זכור את אשר עשה ה' אליך למרים בדרך בצאתכם ממצרים". זהו. ולמה אין מצווה לזכור את הארבעים שנה שבזכותה היו מים? התורה באה להגיד לך: ארבעים שנה של מים בטח צריך לזכור, כי זה גדול, בטח צריך לזכור. תגיד לי, רגע שחולף – גם צריך לזכור אותו או לא? רגע שחולף, גם יש מצווה לזכור אותו, או שזה רגע שחולף וזה לא רציני? זה מה שהתורה באה פה להגיד לך: גם רגעים יש מצוות עשה לזכור, תדע, יש רגעים בחיים ששם מקופלים כל החיים שלך.

שעה אחת של תפילה

סיפר הרב מנחם שטיין: שמעתי את הסיפור הזה [ככה הוא מספר], מבעל המעשה. הוא אמר ש"עזר מציון" הקימו מלונית ליד בית חולים בלינסון בפתח תקווה, קוראים לזה "אורנית". שם מי שצריך לעשות טיפולים בבוקר מוקדם והוא לא יכול להגיע מהצפון או מהדרום, הוא יכול להגיע למלונית ובבוקר הוא כבר זמין שם.

היה איזה אחד שנולדו לו תאומים, ואחד מהתאומים, השם ירחם, חלה במחלה. הוא היה צריך לעבור טיפולים בשמונה בבוקר. שני טיפולים ברוך השם עבר בשלום. את הטיפול השלישי הוא צריך להגיע בשמונה בבוקר. הבן אדם, בבוקר כבר יצא מדימונה, הגיע, קיבל את המפתחות של החדר, ובערב אחרי שהילד נרדם עשה סיבוב במלונית לראות מה זה המקום הזה. הוא ראה שבאחד החדרים, כתוב בגדול "בית כנסת". טוב, נכנס – בית כנסת חשוך, אף אחד לא היה שם, ובנוסף היה שם גם את הנרות האדומים האלו של נר הזיכרון של הנשמות. אתה יודע, זה הוסיף על הרקע.

נכנסתי, ישבתי שם, פתחתי תהילים, ואף אחד לא היה. ואני, מהעייפות של הנסיעות, וגם כל הטיפולים וכל העניינים, הכל ביחד – פרצתי בבכי, בכי בקול, בכיתי כמו שצריך, אני קורא תהילים ובוכה, ואני מרגיש שכאילו דוד המלך כתב את הדברים עליי. בכיתי שעה שלמה, עד שהרגשתי שכבר אין לי כוח. סגרתי את התהילים, הלכתי בחזרה לחדר, ישנתי שם עם הבן.

שמונה בבוקר, הגענו לפרופסור. הפרופסור נתן לי מרשם ללכת לחדר אחר, לעשות צילומים, בדיקות דם, כל מה שצריך לעשות כדי לדעת כמה מינון של התרופה צריך לתת. אני מקבל את הדף, הולך לעשות צילומים, בדיקות דם, כל זה לקח שעה. אחרי שהסתיים, הבאתי את הכל לפרופסור. אני מסתכל, הפרופסור עובר על הדף, אומר לי: "יש בעיה בצילומים, נראה לי שהבן שלך זז. הצילומים לא ברורים, תחזור, תעשה שוב צילום". עשיתי. שוב זה לקח שעה כל הבדיקות האלו. ועוד פעם הפרופסור ביקש: "תעשה עכשיו שהצילומים יהיו דרך הגב". שוב עשיתי. אני חוזר לפרופסור עם כל הבדיקות, הפרופסור עובר, אומר לי: "אני מצטער, לא יצאו טוב הבדיקות, אני מבקש תחזור עוד פעם לעבור את כל הבדיקות".

אני כבר התייאשתי, זה לוקח הרבה כוח לילד. ובסוף עברתי את כל זה פעם שלישית. הפרופסור מקבל את הבדיקות, אומר לי: "תשמע, יש פה איזו בעיה, לא יוצא טוב". לקח את כל הבדיקות, הלכו לבן אדם שעושה את הבדיקות, הפרופסור נכנס אליו ומסתכל, מסתכל, שואל אותו: "איך עשית? למה לא יוצא

טוב?". אמר: "מה אני אגיד לך, תמיד הולך חלק, לא יודע מה קרה הפעם". עושים בדיקות עוד פעם, הם לא מבינים מה קורה.

הם קראו לאבא. אחרי עשרים דקות אומר לו: "תשמע, ראינו בתיק הרפואי שלבן הזה יש לו עוד אח תאום. תגיד, אולי התבלבלת והבאת את אחי, את הבן התאום הבאת?". אמר לו: "לא, זה הבן שצריך לעשות טיפולים". אמר הפרופסור: "מה אני אגיד לך, שלוש בדיקות שעשית – הבן בריא לחלוטין, אין זכר למחלה, ואני לא מבין איך זה יכול להיות. לפני שבועיים עשית בדיקה, והכל היה מסוכן מאוד, איך פתאום אין כלום? שלוש בדיקות נקי לחלוטין, זה נס גמור". לחץ לי יד ואני יצאתי. אבל אני כבר ידעתי למה יש לי נס גמור – כי אתמול בלילה הייתה לי תפילה של שעה אחת מעומק הלב.

לכן אנחנו לא נזלזל בשום מעשה שבן אדם עושה. מה שנראה לך "אה, זה רק שאיפה, בסוף לא יצא כלום" – מהשאיפות האלו יצאה לנו כל הדלקת המנורה והדלקת חנוכה. מאיפה יצא כל זה? מהשאיפה של אהרן הכהן. שלוש שניות של הלוויים – "והיו לי הלוויים". רגע אחד של נעילה – זה נזכר לכל החיים, כדי שתדע שכל דבר מונצח, כל דבר שבן אדם עושה מאוד מאוד יקר בעיני השם.

קבלות לחיזוק – לרפואת הרב קוק

רצינו להזכיר עוד דבר אחד. מבקשים מכל הציבור, מי שיכול להתחזק לרפואת הרב דב קוק בן שושנה, שזקוק לרחמי שמיים מרובים.

אני חושב, כמדומני ככה אני זוכר, שיש הקלטה של הרב מרדכי אליהו, שכשהוא היה גוסס, ככה עולה ויורד, יש הקלטה שהוא אמר שהמשיח מזמן היה צריך להגיע, אבל אם הוא היה מגיע אז הוא היה מגיע עם הרבה דם, ומי שמבטל את הגזירה הזאת זה הרב דב קוק מטבריה – כך הוא אמר – "או תבוא ברחמים או אל תבוא", והוא התפלל ובכה על זה. ומי יודע מה קורה אצל הצדיקים האלו – הכל בידי בורא עולם. השאיר אותנו דור יתום כזה. לכן מבקשים מכל אחד שיתחזק בכל מיני קבלות של חיזוק. לפי איך שנראה לו.

לא מבקשים למשך כל החיים, שבוע אחד של חיזוק. נזכיר כמה מיני חיזוקים:

קורעים לו גזר דין של שבעים שנה

חז"ל אומרים: כל העונה אמן יהא שמיא רבא בכל כוחו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה. ככה אלוקים מתנהג למעלה. אם לך זה נראה כאילו כלום, אז תדע שככה בשמיים מתנהגים.

כתב הרב וולבה שבן אדם יתחזק לפחות פעם אחת בבוקר, פעם אחת בערב, שפעמיים יהיה לו "אמן יהא שמיא רבא" כמו שצריך. לפי תוספות הכי פשוט שבעולם, רק תגיד בקול רם "יהא שמיא רבא". לפי רש"י זה קצת יותר עבודה, אז תכוון. פעם אחת בבוקר, פעם אחת בערב, וזהו.

לכבד את ברכת "אשר יצר"

צריך להשתדל מאוד בברכת "אשר יצר" – אני לא מדבר על 'לכוון', אלא רק לכבד את הברכה הזאת. מה צריך לעשות? או תגיד אותה כשאתה יושב, או תגיד אותה כשאתה עומד, לא כשאתה הולך.

אני אומר לכם, רואים בזה ישועות גדולות, פה בצפת יש כמה אנשים שזכו לישועות גדולות גדולות רק על זה שבן אדם מכבד את הברכה – שהוא אומר אותה או בעמידה או בישיבה, לא משנה, אבל רק לא בהליכה. כשבן אדם הולך, הברכה מזולזלת.

מצוות ציצית

צריך להתחזק, וכמו שהרב קוק מתחזק במצוות ציצית. שבן אדם יסתכל על הציציות שלו, שיראה באמת שהציציות הכל לפי הלכה. להתחזק במצוות ציצית.

ללמוד מוסר כל יום

החיזוק האחרון – מוסר, שיהיה לך כל יום חמש דקות לפחות של לימוד מוסר. מי שיכול ללמוד עוד – אשריו ואשרי חלקו – צריך ללמוד עוד עשרים דקות, חצי שעה כל יום, שעה כל יום. לא רוצה להגיד לכם מה שהחפץ חיים כתב, תסתכלו ב"מאיר עיני ישראל", מה שהוא כתב על שעתיים של מוסר. אבל לא משנה, החפץ חיים היה בדור אחר, אנחנו דור חדש – לא שעתיים, חמש דקות תלמד מוסר.

אני אומר לכם, מי שלא לומד מוסר היום הוא בדיוק כמו שאמר הרבי מקוצק. הרבי מקוצק אמר – מסוף מסכת חגיגה – הגמרא שם אומרת "פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון" – אומר הרבי מקוצק: יש בן אדם מלא מצוות כרימון והוא נקרא פושע ישראל. לכן צריך להיזהר בזה מאוד, צריך ללמוד מוסר.

כל אחד – משפיע מאוד. מה שנראה לך שחיזוק קטן לא משפיע, אז הנה הפרשה שלנו שדיברנו עכשיו, שתדע שכל שנייה, כל תנועה, כל חיזוק משפיע מאוד מאוד. והשם יעזרנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.